

9. MÉDIA, SVOBODA PROJEVU A SOUDNÍ MOC

Jednou z nejdůležitějších hodnot demokratického právního státu je skutečnost, že základní práva a svobody jednotlivce jsou pod ochranou nezávislých soudů, rovněž svoboda projevu jako jedno z důležitých základních práv a svobod je často chráněna soudní mocí. Současně však i výkon soudnictví je zajištěním jednoho ze základních práv a svobod jednotlivce jako práva na spravedlivý proces. Jedna z hlavních záruk dobrého fungování justice, spravedlivého výkonu soudní moci a ochrany jednotlivce v soudním řízení je **veřejnost rozhodování soudů**, která v době masmediálního věku není ani tak garantována možností každé osoby dostavit se do budovy soudu a vyslechnout soudní proces či vyhlášení rozsudku, ale právě prostřednictvím médií, zveřejňování soudních rozsudků a otevřené mediální debaty o nich. Zajímavé je také dvojité postavení členů justice a soudců v prostředí sdělování a zveřejňování soudních rozhodnutí, neboť se stávají objekty i subjekty různých projevů. Ve společnosti je od nich očekáváno, že budou poskytovat informace a vysvětlení ke svému rozhodování, a současně je jejich práce v médiích rozsáhle reflektována odborníky i právními laiky. Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod¹⁰⁵ bere v potaz toto zvláštní postavení justice a zohledňuje i to, že pro fungování právního státu a vlády práva je potřeba zajistit ve společnosti úctu k justici a její důvěryhodnost, proto umožňuje omezit výkon svobody projevu způsoby, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v **zájmu zachování autority a nestrannosti soudní moci**.

Podle Michala Bobka lze najít tři základní funkce svobody slova, a to svoboda slova jako hledání pravdy, jako prostředek pro naplňování politické účasti a formování politické vůle a jako prostředek seberealizace jednotlivce.¹⁰⁶ V případě svobody slova jako hledání pravdy „*má stát poskytnout minimálně regulovaný prostor pro svobodnou soutěž myšlenek, ve kterém se postupným dialogem vynoří pravdy.*“¹⁰⁷ K těmto třem funkcím

¹⁰⁵ V čl. 10, publikováno pod č. 209/1992 Sb.

¹⁰⁶ Bobek, M: Helena, kontakt na mafiány a nové obrysy svobody slova v judikatuře ústavního soudu. Soudní rozhledy č. 10/2005, s. 359.

¹⁰⁷ Tamtéž, Bobek upozorňuje na pojetí J. S. Milla v jeho díle O svobodě.